



# Innst. 195 S

(2013–2014)

## Innstilling til Stortinget fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Dokument 8:33 S (2013–2014)

### Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Karin Andersen om umiddelbar stans av utsendelser av lengeværende asylbarn i påvente av nytt regelverk

Til Stortinget

#### Sammendrag

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, i påvente av varslet nytt regelverk, sørge for umiddelbar stans i utsendelser av lengeværende asylbarn som har vært her i tre år eller mer, og deres familier. Sakene stilles i bero, og det gis utsatt iverksettelse.»

Det vises for øvrig til dokumentet for nærmere beskrivelse av forslaget.

#### Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, Stine Renate Håheim, Stein Erik Lauvås, Helga Pedersen og Eirik Sivertsen, fra Høyre, Frank J. Jenssen, Mudassar Kapur, Bjørn Lødemel og Ingjerd Schou, fra Fremskrittspartiet, Mazyar Keshvari og lederen Helge André Njåstad, fra Kristelig Folkeparti, Geir S. Toskedal, fra Senterpartiet, Heidi Greni, fra Venstre, André N. Skjelstad, og fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen, viser til Representantforslag 33 S (2013–2014) fra represen-

tantene Audun Lysbakken og Karin Andersen om umiddelbar stans av utsendelser av lengeværende asylbarn i påvente av nytt regelverk. Forslagsstillerne mener regjeringen må sikre at barn som kan få oppholdstillatelse etter nytt regelverk ikke sendes ut av Norge, og ber regjeringen stille i bero saker med barn som har vært lenger enn tre år i Norge. Forslagsstillerne mener dette er nødvendig for å hindre at barn som kan få oppholdstillatelse etter nytt regelverk sendes ut av Norge, og viser til at dette ble gjort i 2006 i påvente av nytt regelverk.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til avtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti hvor partiene er enige om en varig ordning som sikrer en sterkere vektlegging av barns situasjon samt en midlertidig ordning for lengeværende asylbarn.

Flertallet viser til svar fra statsråden, jf. vedlagte brev av 2. april 2014, om at det er for tidlig å si hvem som vil bli omfattet av de foreslåtte forskriftsendringene, og at hver sak vil bli behandlet individuelt. Statsråden peker videre på at å stille i bero alle saker med barn som har vært lenger enn tre år i landet, vil skape falske forhåpninger for mange familier som ikke vil få bli i landet etter de nye reglene. Flertallet er enig med statsråden i at det er svært viktig at forskriftsendringer som berører lengeværende asylbarn, skal ferdigstilles og ikraftsettes så raskt det er praktisk mulig. Flertallet merker seg at statsråden skriver i sitt presiseringsbrev av 10. april 2014 at han tar sikte på at forskriftsendringene sendes ut på høring om kort tid. Flertallet viser for øvrig til at Justis- og beredskapsdepartementet 11. april 2014 sendte på høring Høring – endring i utlendingsforskriften (engangsløsning for lengeværende barn).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Meld. St. 27 (2011–2012) Barn på flukt og sine partiers respektive merknader i saken, og understreker at de hensynene som blir drøftet der, må ivaretas.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil understreke at det er flere barnefamilier som har fått en berettiget forventning om å få bli i Norge siden de oppfylder vilkårene for engangsløsningen. Justis- og beredskapsministeren har til og med gitt et antall på hvor mange som omfattes av ordningen. Forslaget til «engangsløsningen» ble sendt på høring 11. april 2014. I høringsbrevet går det fram at Justis- og beredskapsdepartementet har regnet ut at «engangsløsningen» vil omfatte rundt 130 barn – eller totalt 315 personer med foreldre og småsøsken. I avtalen og gjennomføringspunktene for utlendingsfeltet mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre som kom 28. februar 2014, er det skissert både hva som skal til for å omfattes av den midlertidige engangsløsningen og den foreslåtte varige forskriftsløsningen. Dette medlem etterlyser at også forslaget om den varige forskriftsendringen blir sendt på høring, slik at den uavklarte situasjonen for mange ikke forlenges. Det er klart at barnefamilier som ser at de oppfylder vilkårene i forslagene, har fått en forventning om å få bli i Norge. Dette medlem understreker at det er avgjørende at forslagene om en engangsløsning og en varig løsning ferdigstilles raskt for å unngå en situasjon der barnefamilier som kan få oppholdstillatelse med det nye regelverket, nå blir tvangsutsendt før det nye regelverket er på plass.

Dette medlem vil også påpeke at flere av de avgrensningene som er foretatt i høringsbrevet om engangsløsningen, som at barna må komme fra et land som Norge har returavtale med og at søknaden må være registrert før returavtalen trådte i kraft, er forhold som verken barna eller foreldrene selv kan påvirke. Det er norske myndigheter som må inngå returavtaler med ulike land. Dette innebærer at barnefamilier i nøyaktig helt lik situasjon, men fra ulike land der vi har/ikke har returavtale, blir behandlet helt ulikt. Dette medlem mener dette innebærer

en institusjonalisering av forskjellsbehandling ut fra forhold verken barna eller foreldrene er herre over.

Dette medlem viser til at Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda i 2006 ble instruert om å stille saker med barn som hadde vært i Norge i tre år eller mer, i bero, i påvente av forskriftsarbeid. Bakgrunn for instruksjonen var at departementet arbeidet med en endring av utlendingsforskriften, som innebærer at barns tilknytning til Norge opparbeidet gjennom lang botid skal tillegges særlig vekt i helhetsvurderingen etter utlendingsloven § 8 annet ledd.

Dette medlem viser for øvrig til forslaget og innstiller på at forslaget blir vedtatt. På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, i påvente av varslet nytt regelverk, sørge for umiddelbar stans i utsendelser av lengeværende asylbarn som har vært her i tre år eller mer, og deres familier. Sakene stilles i bero, og det gis utsatt iverksettelse.»

## Forslag fra mindretall

### Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

#### *Forslag 1*

Stortinget ber regjeringen, i påvente av varslet nytt regelverk, sørge for umiddelbar stans i utsendelser av lengeværende asylbarn som har vært her i tre år eller mer, og deres familier. Sakene stilles i bero, og det gis utsatt iverksettelse.

## Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:33 S (2013–2014) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Karin Andersen om umiddelbar stans av utsendelser av lengeværende asylbarn i påvente av nytt regelverk – vedlegges protokollen.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 15. mai 2014

**Helge André Njåstad**

leder

**Geir S. Toskedal**

ordfører

Vedlegg 1**Brev fra Justis- og beredskapsdepartementet v/statsråden til kommunal- og forvaltningskomiteen, datert 2. april 2014****Dokument 8: 33 S (2013–2014) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Karin Andersen om umiddelbar stans av utsendelser av lengeværende asylbarn i påvente av nytt regelverk**

Jeg viser til komiteens oversendelse hit av 19. mars 2014, hvor det bes om min vurdering av et forslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Karin Andersen om berostillelse av saker i påvente av nytt regelverk for lengeværende barn.

**Innledende bemerkninger**

La meg først understreke at jeg ikke er enig med forslagsstillerne i at mange barnefamilier nå har fått en *berettiget* forventning om at de kan få opphold i Norge som følge av de to varslede forskriftsendringene vedrørende lengeværende barn, jf. samarbeidsavtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet og Høyre om utlendingsfeltet. Engangsløsningen for lengeværende barn er ment å være et konkret svar på en konkret utfordring, gjennomført som et engangstilfelle. Ordningen vil omfatte familier som fyller bestemte, nærmere fastsatte vilkår.

Heller ikke den varige ordningen for lengeværende barn er ment å omfatte alle barnefamilier med en viss oppholdstid i Norge; hvorvidt opphold skal gis må vurderes konkret i hver enkelt sak og i henhold til de oppstilte vilkårene. Det er derfor ikke riktig som

forslagsstillerne hevder at barnefamilier som har oppholdt seg i landet i tre år eller mer har en berettiget forventning om å få bli i Norge, til tross for tidligere avslag.

Jeg vil også minne om de klare utgangspunktene: Et avslag på søknad om opphold i Norge innebærer en plikt for den eller de det gjelder til å returnere til hjemlandet. Dersom en utlending uten lovlig opphold i Norge til tross for utreiseplikten velger å bli værende i landet, kan politiet uttransportere vedkommende med tvang. Dette gjelder både voksne og mindreårige. Videre er norske utlendingsmyndigheter forpliktet til å forholde seg til det til enhver tid gjeldende regelverk.

Det er for tidlig nå å si noe om hvem som konkret vil bli omfattet av de foreslåtte forskriftsendringene for lengeværende barn. Hver enkelt sak behandles individuelt.

Jeg merker meg at forslagsstillerne mener at en instruks om berostilling bør gjelde *alle* barnefamilier med tre års oppholdstid i Norge. Det vil skape falske forhåpninger for lengeværende barn og deres familier i Norge når resultatet kan bli at de likevel må forlate landet.

Det er imidlertid svært viktig at forskriftsendringene trer i kraft raskt. Saken er til høring og de nye forskriftsendringene skal ferdigstilles og ikraftsettes så raskt det praktisk lar seg gjennomføre.

Vedlegg 2**Brev fra Justis- og beredskapsdepartementet v/statsråden til kommunal- og forvaltningskomiteen, datert 10. april 2014****Dokument 8:33 S (2013–2014) – presisering**

Jeg viser til mitt brev av 2. april 2014, hvor jeg gir min vurdering av representantforslaget om umiddelbar stans av utsendelser av lengeværende asylbarn. Jeg ønsker å presisere en formulering som kan misforstås.

Brevets siste setning lyder:

«Saken er til høring og de nye forskriftsendringene skal ferdigstilles og ikraftsettes så raskt det praktisk lar seg gjennomføre».

Jeg vil understreke at saken ikke ennå er sendt på alminnelig, offentlig høring, slik formuleringen kan forstås. Jeg tar imidlertid sikte på slik høring skal finne sted om kort tid.

